

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316011021
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316011021.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 8.8.2018, v trestnej veci obžalovaného Z. J. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/184/2016 zo dňa 3.8.2017 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), f), ods. 2 Tr. poriadku **z r u š u j e** napadnutý rozsudok vo výroku o treste a časť výroku o náhrade škody, ktorou bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenej A. J. škodu 4.300,- eur.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému Z. J., nar. X.X.XXXX v G., trvale bytom
K. P. XX, okres G.,

u k l a d á

Podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), m), § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zákona a § 39 ods. 1 Tr. zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušuje výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/131/2016 zo dňa 2.9.2016, právoplatného dňa 28.10.2016, ktorým mu bol podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona uložený peňažný trest vo výmere 500,- eur a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiacov, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obž. Z. J. uznaný za vinného v bode 1/ za prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zákona a v bode 2/ za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a to na tom skutkovom základe, že

1/ ako samostatne zárobkovo činná osoba vykonávajúca živnosť v oblasti výpočtovej techniky pod obchodným menom Z. J. - T.P.T., U.: XX XXX XXX, vzal dňa 05.04.2016 v poobedňajších hodinách na presne nezistenom mieste v G. od U.. J. K. z D. nad T., okres G., do opravy notebook zn. Apple Mac Book Air 11, A 1370, výrobného čísla T striebornej farby, majiteľom ktorého je W. B. z D. nad T., okres G. a po niekoľkých dňoch v presne nezistený deň mu U.. J. K. odovzdal na nákup nových súčiastok aj finančnú hotovosť v celkovej výške 350,- eur, z ktorých 300,- eur poskytla W. B. a 50,- eur doložil U.. J. K. zo svojich finančných prostriedkov, avšak tieto odovzdané finančné prostriedky nepoužil na nákup náhradných dielov, ale na vyrovnanie svojich záväzkov, pričom notebook neopravil, čím takto svojím konaním spôsobil W. B. škodu vo výške 300,- eur a U.. J. K. škodu vo výške 50,- eur,

2/ v presne nezistenom čase v priebehu mesiaca december 2015 na neznámom mieste vylákal od A. J. pod zámienkou vyplatenia dlžnej sumy z pôžičky poskytnutej na základe zmluvy o poskytnutí podpory č. XXX/XXXX/XXXX zo dňa 09.12.2003, uzatvorenej medzi Štátnym fondom rozvoja bývania so sídlom Bratislava na jednej strane a A. J. a ním na strane druhej, finančné prostriedky vo výške 4.300,- eur, tieto však na vyplatenie pôžičky nepoužil, ale použil ich pre vlastnú potrebu, čím tak A. J. spôsobil škodu vo výške najmenej 4.300,- eur.

Za to mu bol podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 42 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), m) Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 roka nepodmienečne, pre výkon ktorého podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/131/2016 zo dňa 02.09.2016, právoplatného dňa 28.10.2016, ktorým bol odsúdený na peňažný trest vo výmere 500,- eur a pre prípad jeho úmyselného zmarenia k náhradnému trestu odňatia slobody v trvaní 3 mesiace, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Napokon, podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenej W. B. škodu vo výške 300,- eur, poškodenému U.. J. K. škodu vo výške 50,- eur a poškodenej A. J. škodu vo výške 4.300,- eur.

Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré bližšie písomne neodôvodnil.

Odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že aj keď odvolanie obžalovaného smerovalo proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, teda aj proti jeho výroku o vine, tak predmetom prieskumnej činnosti v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku mohli byť len výrok o treste a výrok o náhrade škody.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 3.8.2017 je zistiteľné, že po zákonom poučení, vrátane poučenia o neodvolateľnosti vyhlásenia a v tomto rozsahu o jeho nenapadnuteľnosti odvolaním a ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, a po povolení súdom obžalovaný vyhlásil, že je vinným zo spáchania oboch skutkov uvedených v obžalobách. Po kladných odpovediach obžalovaného na otázky primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku a zistení stanoviska prítomného prokurátora a splnomocnenca súd vyhlásenie obžalovaného prijal a rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutkov, sa nevykoná a že sa vykonajú iba dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o náhrade škody.

Výrok o vine, vrátane právnej kvalifikácie, ktorý bol vyhlásený na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. poriadku nie je možné v odvolacom konaní vecne preskúmať, čo je právne dané nevykonaním dokazovania o dotknutom skutku na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 8 Tr. poriadku a analogickým použitím ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. poriadku. Rovnako ako pri schválení dohody o vine a treste tu ide o odsúdenie bez dôkazného skúmania žalovaného skutku v súdnom konaní a bez naň nadväzujúcej právnej kvalifikácie tohto skutku súdom, ktorý je v naposledy uvedenom smere viazaný obžalobou (naopak je tomu vo všeobecne kvalifikačnom režime v zmysle § 278 ods. 3 Tr. poriadku). Ide o slobodný prejav vôle obžalovaného prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje (pozri rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2To/5/2011 zo dňa 7.2.2012 a sp. zn. 5To/11/2016 zo dňa 12.1.2017).

Naviac, podľa § 307 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku obžalovaný nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti výroku o vine.

Z ust. § 307 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku vyplýva, že obžalovaný môže odvolaním napadnúť rozsudok pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, ale okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe.

Keďže obžalovaný urobil vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe a prvostupňový súd v tomto rozsahu jeho vyhlásenie prijal, tak nie je oprávnený na podanie odvolania proti výroku o vine. Pokiaľ obžalovaný takéto odvolanie podal, tak nemôže byť podkladom na preskúmanie výroku o vine odvolacím súdom.

Pokiaľ ide o výrok o treste, tak je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že odvolanie bolo podané len obžalovaným. Táto skutočnosť v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku v odvolacom konaní bráni meniť napadnutý výrok rozsudku v neprospech obžalovaného, aj keby chyby výroku boli zjavné.

Preto aj keď odvolací súd zistil chybu pri zisťovaní poľahčujúcich okolností a chybu pri ukladaní súhrnného trestu spočívajúcu v opomenutí uložiť aj peňažný trest, odvolací súd tieto chyby napraviť nemohol, pretože by to znamenalo zmeny v neprospech obžalovaného.

Vzhľadom na to pokiaľ ide o zistenie poľahčujúcich okolností, odvolací súd nemal inú možnosť, než rovnako ako v napadnutom rozsudku konštatovať u obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti, hoci boli priznané na základe tej istej okolnosti (priznanie sa obžalovaného). Prvou poľahčujúcou okolnosťou je priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie (§ 36 písm. l) Tr. zákona) a druhou poľahčujúcou okolnosťou je napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (§ 36 písm. n) Tr. zákona).

Priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. l) Tr. zákona považuje aj odvolací súd za správne. Na druhej strane za správne nepovažuje aj prihliadnutie na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona, pretože samotné priznanie obžalovaného nemôže byť samo osebe napomáhaním pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Aby bolo možné zohľadniť v prospech obvineného aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n) naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívnu účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste.

Keďže takáto aktivita obžalovaného z obsahu spisov zrejme nie je (netvrdí ju ani prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku), poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona správne obžalovanému pri ukladaní trestu priznaná nemala byť. Keďže odvolanie podal len obžalovaný, túto poľahčujúcu okolnosť musel v prospech obžalovaného zohľadniť aj odvolací súd.

Rovnako chyby v prospech obžalovaného sa prvostupňový súd dopustil aj porušením § 42 ods. 2 Tr. zákona, ktorý súdu pri ukladaní súhrnného trestu určuje povinnosť uložiť peňažný trest, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom za podmienky, že tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7 Tr. zákona.

V predmetnej veci prvostupňový súd ukladal súhrnný trest vo vzťahu k výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/131/2016 zo dňa 2.9.2016, ktorým bol obžalovanému uložený peňažný trest 500,- eur. Napriek tomu v rámci súhrnného trestu prvostupňový súd napadnutým rozsudkom peňažný trest obžalovanému neuložil, hoci tomu nebránilo ustanovenie § 34 ods. 7 Tr. zákona. Bez odvolania prokurátora však ani túto chybu nebol odvolací súd oprávnený napraviť.

Aj podľa odvolacieho súdu však správne prvostupňový súd zohľadnil dve priťažujúce okolnosti a to, že obžalovaný spáchal viac trestných činov (§ 37 písm. h) Tr. zákona) a že bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zákona). Trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10T/111/2014 zo dňa 4.2.2015, právoplatným 12.5.2015, bol totiž Z. J. uznaný vinným za prečin podvodu podľa §

221 ods. 1 Tr. zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Keďže žalované trestné činy obžalovaný spáchal skôr, než mu bol Okresným súdom Humenné v konaní sp. zn. 3T/131/2016 doručený trestný rozkaz zo dňa 2.9.2016, tak prvostupňový súd obžalovanému ukladal súhrnný trest. Uvedeným trestným rozkazom 3T/131/2016, doručeným obžalovanému 19.10.2016, bol tento uznaný za vinného z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený peňažný trest 500,- eur a náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiacov. Právoplatnosť nadobudol 28.10.2016.

V súlade s § 42 ods. 1 Tr. zákona preto prvostupňový súd ukladal obžalovanému súhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin najprísnejšie trestný zo zbierajúcich sa trestných činov. Týmto ustanovením je ust. § 221 ods. 2 Tr. zákona, ktoré ustanovuje trestnú sadzbu odňatia slobody za prečin podvodu na jeden až päť rokov. Za dostatočný pritom okresný súd považoval súhrnný trest odňatia slobody uložený na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 1 roka nepodmienečne, so zaradením obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Odvolací súd však pri preskúmaní výroku o treste zistil také mimoriadne okolnosti prípadu, že v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného v § 221 ods. 2 Tr. zákona. Tieto mimoriadne okolnosti prípadu spočívajú v tom, že obžalovanému je napadnutým rozsudkom ukladaný súhrnný trest za tri skutky, z ktorých len jeden je v skutočnosti trestným činom (prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zákona uvedený v bode 1/ napadnutého rozsudku).

Pod bodom 2/ napadnutého rozsudku prvostupňový súd, po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine, uznal tohto za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že iného uviedol do omylu a mal tak spôsobiť na cudzom majetku väčšiu škodu. Prvostupňový súd si však neuvedomil, že nešlo o cudzí majetok, ale o majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a to obžalovaného Z. J. a poškodenej A. J.. Tí v čase, kedy mal byť trestný čin spáchaný, boli manželia a nemali zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Preto v súlade s § 143 Občianskeho zákonníka peniaze, ktoré obžalovaný podvodným konaním vylákal od manželky, boli vecami patriacimi do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o ktorých platí, že každý z manželov sa považuje za vlastníka celej veci. Konanie obžalovaného preto nemohlo naplniť skutkovú podstatu trestného činu podvodu.

Obdobne je to aj s naplnením znakov skutkovej podstaty prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/131/2016 zo dňa 2.9.2016 a za ktorý je napadnutým rozsudkom ukladaný súhrnný trest. Znaky tohto prečinu mal obžalovaný naplniť tým, že vyhotovil falošné potvrdenie Štátneho fondu rozvoja bývania s pečiatkou fondu o úhradách k úverovej zmluve, čím mal vyhotoviť falošnú verejnú listinu, na ktorej mal sfaľovať úradnú pečať s úmyslom použiť ju ako pravú. V zmysle § 131 ods. 4 Tr. zákona je však verejnou listinou písomnosť vydaná na základe zákona štátnym orgánom alebo iným orgánom verejnej moci v rámci jeho pôsobnosti. Štátny fond rozvoja bývania je podľa § 1 ods. 1 zákona č. 150/2013 Z.z. právnickou osobou so sídlom v Bratislave. Nie je štátnym orgánom a ani iným orgánom verejnej moci. Jeho potvrdenia teda nie sú verejnými listinami a nedisponuje úradnou pečaťou. Konanie obžalovaného preto nemohlo naplniť skutkovú podstatu trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky.

Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine nie je oprávnený len na podklade jeho odvolania vecne preskúmať výrok o vine napadnutého rozsudku. Rovnako nie je oprávnený preskúmať ani výrok o vine právoplatného trestného rozkazu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/131/2016 zo dňa 2.9.2016.

Vzhľadom na to, že ustanovenia § 221 ods. 2 a § 352 ods. 1 Tr. zákona ustanovujú prísnejšie tresty odňatia slobody, než ustanovenie § 213 ods. 1 Tr. zákona (0 až 2 roky), odvolací súd zistené chyby vyhodnotil ako také mimoriadne okolnosti prípadu, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným

zákonom v § 221 ods. 2 (1 až 5 rokov) alebo v § 352 ods. 1 (0 až 3 roky) bolo pre obžalovaného neprimerane prísne, pričom na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačí aj trest kratšieho trvania.

Preto odvolací súd zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a obžalovanému za použitia § 39 ods. 1 Tr. zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne, ktorý považuje za dostatočný pre zabezpečenie ochrany spoločnosti pred obžalovaným. Takýto postup odvolací súd zároveň považuje za nápravu porušenia zásady, že niet trestného činu ani trestu bez zákona, ako súčasť práva na spravodlivý súdny proces.

Trest uložil odvolací súd ako nepodmienečný, pretože sa obžalovaný úmyselných trestných činov dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (§ 49 ods. 2 Tr. zákona). Pre jeho výkon obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona súčasne zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/131/2016.

Rovnako zrušil aj časť výroku o náhrade škody, ktorou bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenej A. J. škodu vo výške 4.300,- eur. Ako už bolo uvedené, škoda mala vzniknúť na majetku patriacom do bezpodielového spoluvlastníctva obžalovaného a poškodenej A. J., teda nie na cudzom majetku, ale na majetku obžalovaného. Z tohto dôvodu neprichádza do úvahy zaviazanie obžalovaného na náhradu škody.

Vzhľadom na uvedené krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.